

MOCIÓ PER PROTEGIR LA CASA QUEROL I RECLAMAR UN NOU PLA DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI DE L'HOSPITALET

L'Hospitalet és una ciutat amb un ric patrimoni històric i cultural, que reflecteix en els seus diferents elements la pròpia història de la ciutat i de la seva gent. Una història que, degut a l'important creixement demogràfic i migratori durant el segle XX, ha estat marcada per l'aparició de nous nuclis de població i una important densificació.

Aquells antics barris històrics es van transformar radicalment per la construcció d'habitatges per acollir a la població nouvinguda, sovint de forma descontrolada i sense els serveis necessaris. Aquesta situació va tenir un gran impacte sobre el patrimoni arquitectònic de la ciutat. Algunes d'aquestes construccions però, també, són d'un important valor patrimonial. En barris com La Torrassa i Collblanc, hi trobem importants conjunts i edificis d'interès, com les casetes Borràs (1923), la casa Sinfreu (1930), el Gratacel de l'Hospitalet (1931), la casa Baiges (1932) o els blocs de Guernica (1940). Aquests exponents, molts d'ells amb el segell de l'arquitecte Ramon Puig i Gairalt, estan catalogats dins del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (PEPPA), gaudint – teòricament – de la protecció necessària per evitar la seva degradació i desaparició.

La pressió urbanística i l'especulació, provocada per la necessitat d'habitatges, concurrentment, també ha provocat amb el pas de les dècades la desaparició d'una part important del patrimoni de l'Hospitalet. Així, a barris com Collblanc i la Torrassa trobem nombrosos elements arquitectònics que no estan inclosos en el reduït catàleg del PEPPA, i per tant corren el risc d'acabar malmesos o desapareixent. Molts, masses, ho han fet ja.

Aquesta ha estat una preocupació creixent en els darrers anys, com ho demostra el fet que hagin sorgit plataformes i col·lectius d'activisme patrimonialista i s'hagin organitzat a tota la ciutat nombroses mobilitzacions. A més, diferents grups municipals venim reclamant des de fa anys la revisió del PEPPA, aprovat pel Ple l'any 2015 però encara pendent.

La necessitat urgent d'aquesta revisió està plenament justificada, donada la important quantitat d'elements i edificis d'alt interès històric i arquitectònic que en aquests moments no compten amb cap tipus de protecció, i per tant estan exposats a alteracions o acabar destruïts. Entitats especialitzades, activistes i col·lectius de veïns reclamen també de manera insistent l'elaboració d'un nou Pla de Protecció del Patrimoni, que vagi més enllà tant dels elements catalogats actuals com dels que són estrictament arquitectònics, que esdevingui una eina efectiva per evitar que l'Hospitalet perdi el seu patrimoni, el que encara hi resta.

Un dels darrers exemples de risc per al patrimoni l'hem viscut, malauradament, al barri de la Torrassa, on veïns i veïnes i entitats en defensa del patrimoni de la nostra ciutat com la plataforma "Defensem el castell de Bellvís" van convocar el passat 19 de gener una protesta, alertats per les obres que s'estaven realitzant en una finca situada al número 91 de la ronda de la Torrassa. La mobilització pretenia denunciar l'estat de degradació d'aquesta edificació, així com la manca de protecció ja que, lamentablement, no està catalogada coma edifici a protegir actualment.

L'edifici, construït l'any 1922 i conegut popularment com la casa Querol pel seu promotor, Manel Querol, és també obra dels germans Puig i Gairalt, i defineix molt bé la història i l'arquitectura popular dels barris de Collblanc i de la Torrassa, amb altres edificis que hi podem trobar, com la casa dels Benet, coneguda també com la casa dels bacallaners. Malgrat la degradació que pateix actualment, la casa Querol encara conserva la idiosincràsia original. Amb una factura repleta d'ornamentació ceràmica de colors combinada amb maó i forjats de ferro llavorat, i amb un coronament esglaonat, la casa Querol reflecteix l'estil eclèctic que

caracteritzava moltes construccions del barri de la Torrassa, i que devia conjugar magníficament amb el proper xalet d'en Jordà, avui ja dissortadament desaparegut engolit per l'especulació als anys 90.

Aquesta és, malauradament, la història d'un barri, però també la del conjunt de la ciutat en que, sovint, l'administració no ha tingut un compromís envers la preservació i reivindicació de la nostra història i de les restes que en parlen. El desinterès, la deixadesa i la manca de preservació ha comportat la pèrdua de patrimoni – històric, arquitectònic, natural, cultural o immaterial, importantíssim, però això també ha afavorit la pèrdua d'identitat, la massificació i la falta d'espais saludables, verds i culturals. Tenim una ciutat i uns barris altament densificats que desconeixen la seva història i que van perdent la seva identitat.

La protecció del patrimoni arquitectònic, cultural i natural és una molt bona eina de cohesió social, de dignificació urbanística i, també, representa la cura d'una herència per al futur. No ens pertany a nosaltres, sinó que és un llegat que ha arribat a les nostres mans i que estem obligats a traspassar a les generacions futures, a qui realment pertany. No podem permetre que es destrueixi la nostra identitat, no podem tolerar que els testimonis del nostre passat es quedin enrere.

És necessari actuar, de manera decidida, per fer possible un nou Pla de Protecció del Patrimoni de la ciutat. Aquest instrument és imprescindible – però lamentablement no suficient, i necessita de l'ambició i voluntat decidida per fer-lo efectiu, acompanyat dels recursos econòmics i humans adients per tal de desenvolupar polítiques de conservació, rehabilitació, recerca i divulgació.

El Ple de l'Ajuntament de l'Hospitalet, a proposta dels grups municipals d'Esquerra Republicana de Catalunya, de L'Hospitalet En Comú Podem-ECG i del Partit Popular, amb l'adhesió de Ciutadans,

ACORDA:

PRIMER.- Instar l'Ajuntament a revisar i elaborar un nou Pla de Protecció del Patrimoni amb la participació de les entitats que treballen en la seva defensa, que permeti actualitzar i superar l'actual Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (PEPPA).

SEGON.- Instar l'Ajuntament a comprometre's a dotar-se dels recursos humans, tècnics i econòmics suficients i necessaris per garantir la protecció, conservació i rehabilitació del patrimoni, així com específicament vetllar per tenir catalogats i protegits tots aquells béns d'interès cultural o natural del nostre municipi, amb la seva inclusió al nou Pla de Protecció del Patrimoni, tal com es va acordar en la moció per declarar el municipi de l'Hospitalet “vila amiga del patrimoni cultural i natural”, aprovada per unanimitat del Ple el passat febrer de 2021.

TERCER.- Instar l'Ajuntament i la secció de Patrimoni Cultural a inspeccionar i fer seguiment de les obres que es realitzin a la casa Querol (ronda de la Torrassa, 91), així com d'altres construccions d'alt valor patrimonial, com la casa dels Benets (carrer de Martí i Julià, 7) i d'altres que, tot i no estar encara incloses al Pla de Protecció del Patrimoni, estan recollides al Mapa de Patrimoni Cultural elaborat per la Diputació de Barcelona.

QUART.- Instar l'Ajuntament i la secció de Patrimoni Cultural, davant la petició per part de la propietat de la casa Querol (ronda de la Torrassa, 91) de llicència per a la construcció d'una piscina en una zona amb un possible alt valor històric, a portar a terme una intervenció arqueològica prèvia que eviti qualsevol possibilitat de destruir patrimoni prehistòric, antic o medieval, tal com ha demanat el Centre d'Estudis de l'Hospitalet.

CINQUÈ.- Instar l'Ajuntament, davant l'emergència per la possible destrucció patrimonial amb afectació de la façana i altres elements importants, a iniciar de manera urgent els tràmits necessaris per declarar la casa Querol (ronda de la Torrassa, 91) com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) que permeti la seva catalogació i estableixi la seva protecció.

SISÈ.- Traslladar aquests acords al Consell de Ciutat, als Consells de Districte, a la Direcció General del Patrimoni Cultural del Govern de la Generalitat, a les associacions de veïns i veïnes de la ciutat, al Centre d'Estudis de l'Hospitalet, a l'associació Perseu L'H i a la plataforma "Defenseu el Castell de Bellvís".